

ARBEJDSSTILSYNETS ÅRSOPGØRELSE 2016

ANMELDTE ERHVERVSSYGDOMME 2011-2016

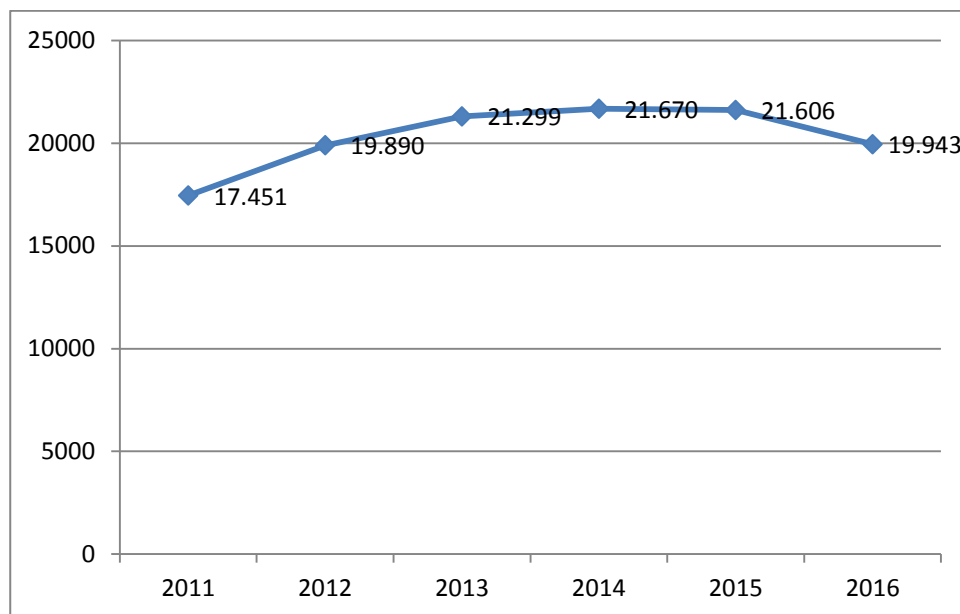
Antallet af anmeldte erhvervssygdomme er faldet med 8 pct., fra ca. 21.600 i 2015 til ca. 20.000 i 2016. Fra 2011 til 2014 steg anmeldte tilfælde derimod samlet med 24 pct. Muskelskelettsygdomme udgør som tidligere år den største gruppe blandt anmeldte erhvervssygdomme efterfulgt af psykiske sygdomme.

En erhvervssygdom er en sygdom, som helt eller delvist skyldes påvirkninger på arbejdet gennem kortere eller længere tid. Læger og tandlæger har pligt til at anmelde en sygdom, hvis de har mistanke om, at sygdommen er opstået på grund af forhold i arbejdsmiljøet. Anmeldelse sker elektronisk til Erhvervssygdomsregisteret, som er fælles for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Arbejdstilsynet. De fleste sygdomme bliver anmeldt af læger (91 pct.), men kan også anmeldelse af fx skadelidte selv og fagforeninger.

Denne årsopgørelse indeholder oplysninger om anmeldte erhvervssygdomme i perioden 2011 - 2016 fordelt på henholdsvis sygdomsgrupper, anmeldte påvirkninger i arbejdsmiljøet (årsager) og brancher. Opgørelsen bygger på oplysninger fra Erhvervssygdomsregisteret.

Anmeldte erhvervssygdomme 2011-2016

Der er i 2016 anmeldt 19.943 erhvervssygdomme (se figur 1). Det er 1.663 færre end i 2015, og det svarer til et fald på 8 pct. I både 2014 og 2015 var der ca. 21.600 anmeldte tilfælde. Fra 2011 til 2014 steg antallet derimod med 24 pct. Det skal bemærkes, at der er en vis underanmeldelse af erhvervssygdomme, se bilag A.

Figur 1: Antal erhvervssygdomme anmeldt til Erhvervssygdomsregisteret 2011-2016.

8 %

færre anmeldte erhvervssygdomme i 2016 end i 2015. I 2016 blev der anmeldt ca. 20.000 erhvervssygdomme

LÆS MERE

På Arbejdstilsynets hjemmeside www.at.dk/arbejdskadeteta er der mulighed for ved selvbetjening at finde yderligere oplysninger om anmeldte erhvervssygdomme 2011-2016

Muskelskelettsygdomme og psykiske sygdomme dominerer

Figur 2 viser, hvilke typer sygdomme der blev anmeldt i 2016. Muskelskelettsygdomme udgør den største gruppe, dernæst følger psykiske sygdomme, og tilsammen udgør de 56 pct. af alle anmeldelser i 2016.

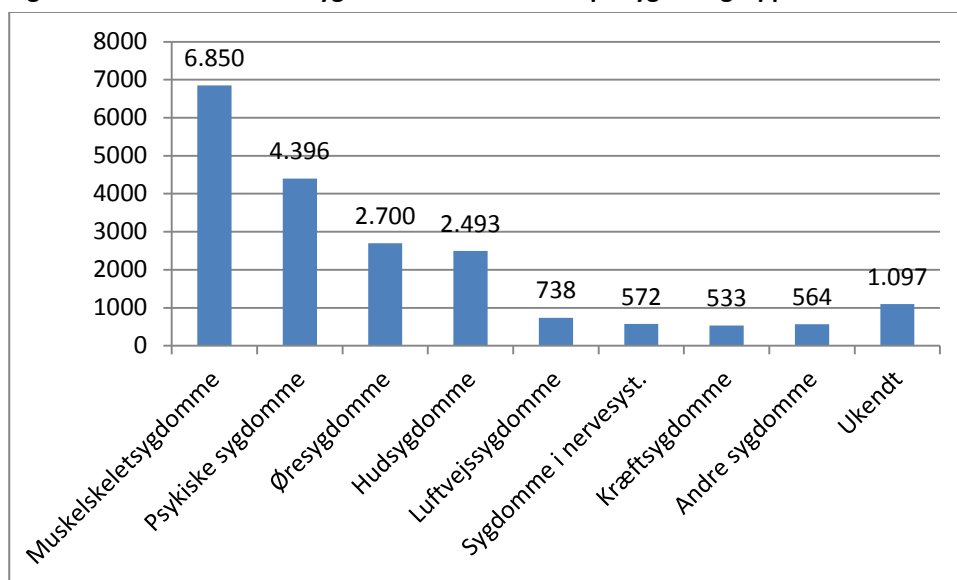
I 2016 er der anmeldt 6.850 tilfælde af muskelskelettsygdomme, hvilket svarer til 34 pct. af de anmeldte erhvervssygdomme. Andelen har været på samme niveau fra 2012, mens den i 2011 var 31 pct. I antal er de steget fra 5.391 i 2011 til 7.259 anmeldte tilfælde i 2015, se tabel 1 i bilag B. De fleste tilfælde vedrører arm- og håndlidelser, dernæst skulderlidelser, og den tredjestørste gruppe vedrører ryglidelser.

I 2016 er der anmeldt 4.396 psykiske sygdomme, hvilket svarer til 22 pct. af alle anmeldte erhvervssygdomme. Fra 2015 til 2016 er der ca. 600 færre anmeldte psykiske sygdomme, og det svarer til et fald på 12 pct. Psykiske sygdomme har i perioden 2013-2016 udgjort 22-23 pct. af alle anmeldelser, se tabel 1 i bilag B.

56 %

af alle anmeldte erhvervssygdomme i 2016 var enten om muskelskelet-sygdomme eller psykiske sygdomme

Figur 2: Anmeldte erhvervssygdomme i 2016 fordelt på sygdomsgrupper.

Note: Det er kun de anmeldelser, som anmeldes elektronisk, der bliver registreret med diagnoser og sygdomsgruppe i Erhvervssygdomsregisteret.

Hudsygdomme udgør sammen med øresygdomme den tredjestørste sygdomsgruppe med henholdsvis 13 og 14 pct. af anmeldelserne i 2016. Antallet af anmeldelser er væsentligt mindre for de øvrige sygdomsgrupper, som er luftvejssygdomme, sygdomme i nervesystemet, kræftsygdomme samt en restgruppe af blandende sygdomme. Hver af disse sygdomsgrupper tegner sig for omkring 500-700 anmeldelser, som svarer til 3-4 pct. af alle årets anmeldelser. De 1.097 anmeldelser med ukendt sygdomsgruppe i figur 2 udgør 6 pct. af alle anmeldelser.

Kønsmæssige forskelle i antallet af anmeldte typer af sygdomme

For nogle typer sygdomme er der store kønsmæssige forskelle i anmeldemønstret. Der er fx væsentlig flere anmeldelser vedrørende mænd end kvinder i sygdomsgrupperne øresygdomme (91 pct. mænd og 9 pct. kvinder) og luftvejssygdomme (76 pct. mænd og 24 pct. kvinder). Til gengæld er der flere anmeldelser vedrørende kvinder end mænd,

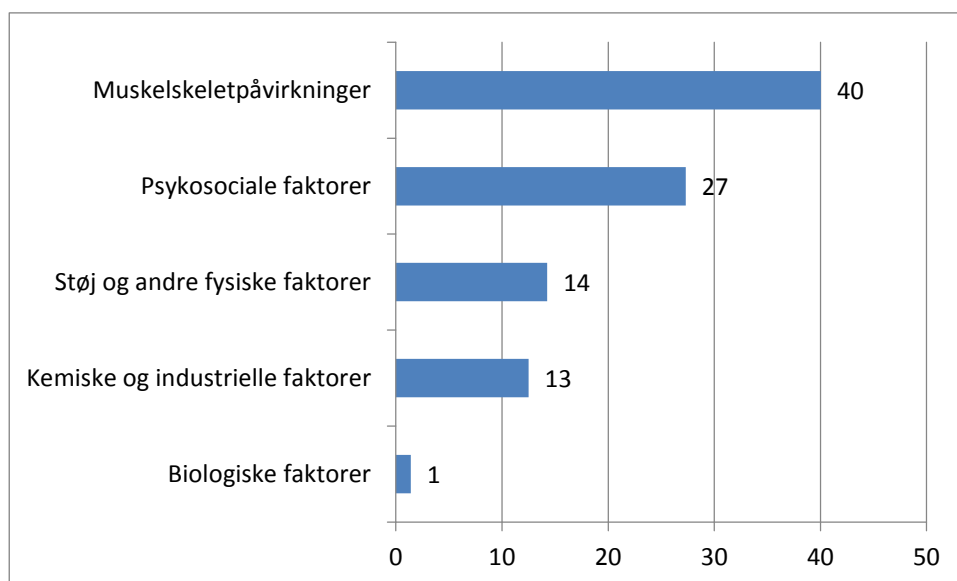
når det gælder psykiske sygdomme (75 pct. kvinder og 25 pct. mænd) og hudlidelser (60 pct. kvinder og 40 pct. mænd), se figur 1 i bilag B.

Fordelingen af antallet af anmeldte erhvervssygdomme mellem mænd og kvinder er i 2016 henholdsvis 52 pct. for mænd og 48 pct. for kvinder. Antallet af anmeldte erhvervssygdomme pr. 10.000 beskæftigede (incidens) er i 2016 til gengæld lidt højere for kvinder (74) end for mænd (71). Opgørelsen af incidens er forbundet med usikkerhed, se bilag A.

Flest anmeldte muskelskeletpåvirkninger og psykosociale påvirkninger

I 2016 er der i alt oplyst knap 32.000 påvirkninger, som helt eller delvist kan have forårsaget sygdommen. Der anføres i gennemsnit ca. 1,6 påvirkning pr. anmeldelse.

Muskelskeletpåvirkninger udgør med 40 pct. den største gruppe af årsager i forbindelse med en anmeldt erhvervssygdom, se figur 3. Psykosociale faktorer udgør den næststørste gruppe med 27 pct. Støj og andre fysiske faktorer som fx vibrationer udgør sammen med kemiske og industrielle faktorer henholdsvis 14 og 13 pct. af de nævnte årsager. Biologiske årsager udgør kun 1 pct. af årsagerne.

Figur 3: Anmeldte arbejdsmiljøpåvirkninger i 2016 fordelt på påvirkningstype i pct.

Note: Det er kun de anmeldelser, som sker elektronisk, der bliver registreret med påvirkninger i Erhvervssygdomsregisteret.

For muskelskeletpåvirkninger er det især løfte- og bærearbejde, skub- og trækarbejde samt repetitivt arbejde, der bliver anmeldt. Derefter kommer dårlige arbejdsstillinger, se tabel 7 i bilag B. For psykosociale faktorer er det især arbejdsrelationer og stor arbejdsmængde (kvantitative krav), der er anmeldt. Arbejdsrelationer omfatter bl.a. problematiske arbejdsrelationer til chefer og kollegaer. Udover støj vedrører kategorien støj og andre fysiske faktorer især vibrationer. Kemiske og industrielle faktorer handler om fx rengøringsmidler, maling, lim, støv, røg og fibre.

Anmeldelser fordelt på branchegrupper

75 %

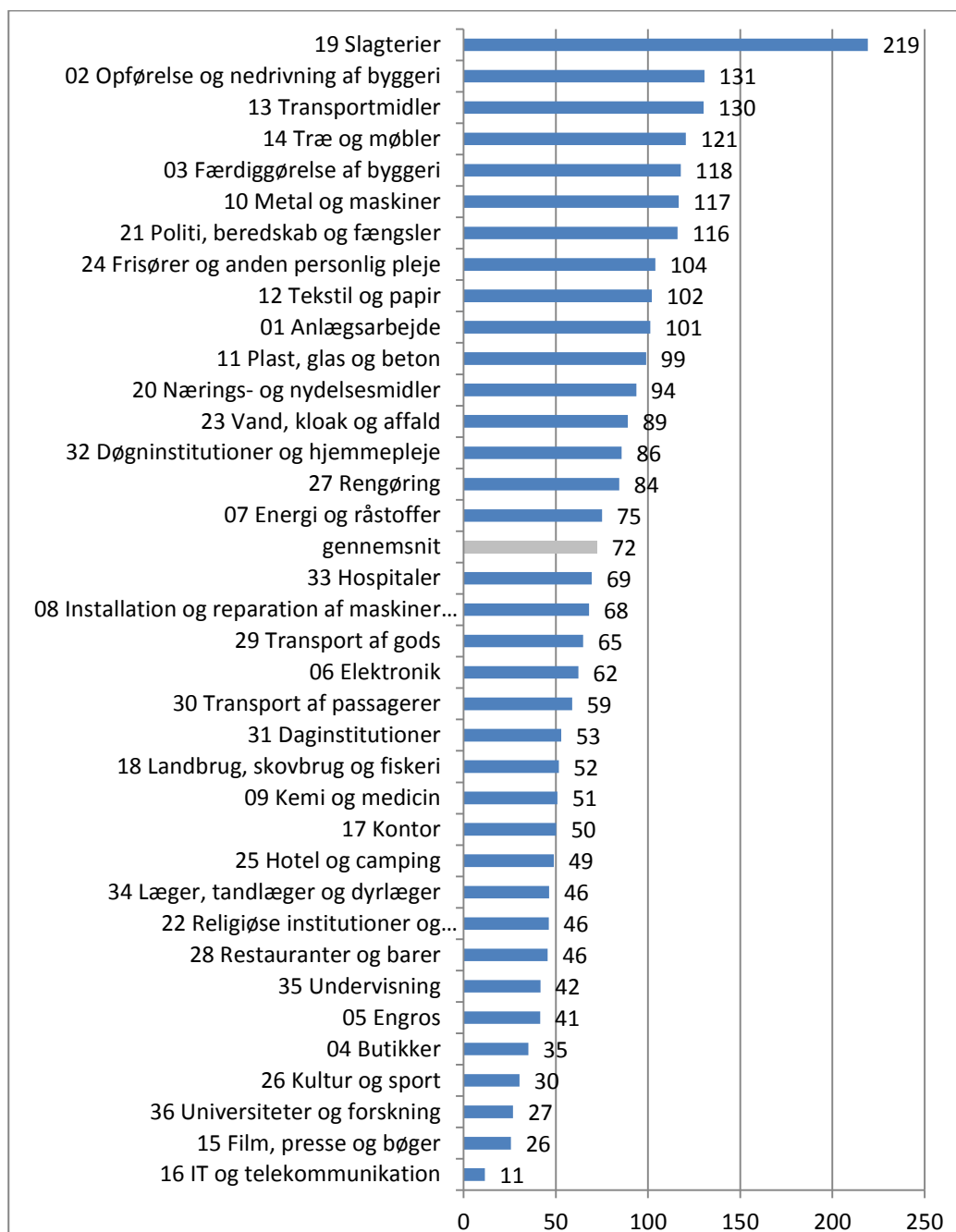
af de psykiske anmeldelser i 2016 vedrører kvinder. Der anmeldes lige mange muskelskeletsygdomme for mænd og kvinder

Figur 4 viser anmeldte erhvervssygdomme i 2016 fordelt på 36 branchegrupper pr. 10.000 beskæftigede i branchegruppen.

Branchegruppen slagterier har i 2016 flest anmeldelser pr. 10.000 beskæftigede (incidens), ligesom i de fem foregående år. I denne branchegruppe er der 219 anmeldelser pr. 10.000 beskæftigede, hvilket er tre gange højere end gennemsnittet på 72 for alle branchegrupper. Herefter følger branchegrupperne opførelse og nedrivning af byggeri (131), transportmidler (130) samt træ og møbler (121). Figur 4 i bilag B viser andelen af de fem forskellige påvirkningstyper for hver branchegruppe. Opgørelsen af incidens er forbundet med usikkerhed, se bilag A.

300 %

flere anmeldelser i branchegruppen slagterier end gennemsnittet på 72 i alle branchegrupper

Figur 4: Antal anmeldte erhvervssygdomme 2016 pr. 10.000 beskæftigede fordelt på 36 branchegrupper.

Note: Der mangler på opgørelsestidspunktet oplysninger om branche for 2.822 anmeldelser, som svarer til 14 pct.

LÆS MERE
På Arbejdstilsynets hjemmeside www.at.dk er der mulighed for ved selvbetjening at finde yderligere oplysninger om anmeldte erhvervssygdomme på brancheniveau for perioden 2011-2016